

OBSAH

ÚVOD.....	ii
OBSAH	iii
1. KVALITA PRŮMYSLOVÝCH ODPADNÍCH VOD.....	1
1.1. SLOŽKY PRŮMYSLOVÝCH ODPADNÍCH VOD.....	1
1.2. PODMÍNKY PRO VYPOUŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD DO VEŘEJNÉ KANALIZACE	1
1.3. PODMÍNKY PRO VYPOUŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD DO VODNÍCH RECIPIENTŮ.	4
1.4. LÁTKY OBSAŽENÉ V PRŮMYSLOVÝCH ODPADNÍCH VODÁCH	5
1.4.1 <i>Látky organické</i>	5
1.4.2 <i>Látky anorganické</i>	11
1.4.3 <i>Rozdělení látek dle jejich velikostí</i>	15
1.5. ZPŮSOBY ČIŠTĚNÍ PRŮMYSLOVÝCH ODPADNÍCH VOD.....	15
1.6. VÝVOJ OPTIMÁLNÍ STRATEGIE PŘI NÁVRHU ČIŠTĚNÍ PRŮMYSLOVÝCH ODPADNÍCH VOD.....	18
2. VYROVNÁNÍ PRŮTOKU A ZATÍŽENÍ	21
3. ZACHYCENÍ LÁTEK NA FILTRAČNÍ PŘEPÁŽCE.....	25
3.1. ČESLE A SÍTA.....	25
3.2. MIKROSÍTA	29
3.2.1 <i>Mikrosíta s filtračním pletivem</i>	30
3.2.2 <i>Štěrbinová mikrosíta</i>	31
3.3. MIKROFILTRY	33
3.4. FILTRACE VE FILTRAČNÍ VRSTVĚ.....	35
3.4.1 <i>Beztlakové otevřené filtry</i>	35
3.4.2 <i>Tlakové filtry</i>	36
3.4.3 <i>Filtry s filtrační vrstvou ve vzhledu</i>	37
3.4.4 <i>Náplavná filtrace</i>	37
4. DĚLÍČÍ METODY NA PRINCIPU POLOPROPUSTNÝCH MEMBRÁN	39
4.1. MEMBRÁNOVÉ PROCESY	39
4.1.1 <i>Rozdělení procesů</i>	39
4.1.2 <i>Polopropustné membrány</i>	41
4.1.3 <i>Uspořádání filtrační přepážky do modulů</i>	42
4.2. ULTRAFILTRACE	44
4.3. NANOFILTRACE	46
4.4. REVERZNÍ OSMÓZA.....	47

4.5.	DIALÝZA.....	50
4.6.	ELEKTRODIALÝZA.....	53

5. SEDIMENTACE 57

5.1.	ROZLIŠENÍ SUSPENZÍ S MOŽNOSTÍ SEPARACE SUSPENDOVANÝCH ČÁSTIC SEDIMENTACÍ.....	57
5.2	ZÁKONITOSTI USAZOVÁNÍ ČÁSTIC, USAZOVACÍ RYCHLOST	57
5.2.1	<i>Síly působící na usazované částice .....</i>	57
5.2.2	<i>Rychlost usazování částic.....</i>	58
5.2.3	<i>Usazování částic v proudící kapalině.....</i>	61
5.2.4	<i>Vliv turbulence na proces usazování .....</i>	62
5.3.	LAPAČE PÍSKU	62
5.4.	USAZOVACÍ NÁDRŽE.....	63
5.5.	LAMELOVÉ USAZOVACÍ NÁDRŽE	65
5.6.	HYDROCYKLONY	66

6. ODLUČOVÁNÍ LEHKÝCH ČÁSTIC 69

6.1.	GRAVITAČNÍ SEPARÁTORY OLEJŮ A TUKŮ.....	69
6.2.	FLOTACE	73
6.2.1	<i>Volná flotace .....</i>	73
6.2.2	<i>Tlaková flotace.....</i>	74
6.2.3	<i>Elektroflotace .....</i>	75
6.2.4	<i>Flotace kombinovaná s koagulací.....</i>	76
6.3.	PŘÍKLADY POUŽITÍ GRAVITAČNÍ SEPARACE A FLOTACE PRO ODSTRANĚNÍ TUKŮ.....	76
6.3.1	<i>Gravitační odlučování .....</i>	76
6.3.2	<i>Tlaková flotace.....</i>	77
6.3.3	<i>Elektroflotace .....</i>	77
6.4.	ODPADNÍ VODY ZE ZPRACOVÁNÍ ROPY	78

7. NEUTRALIZACE 81

7.1.	NEUTRALIZAČNÍ PROCESY.....	81
7.2.	NEUTRALIZACE PŘÍDAVKEM ČINIDEL	82
7.3.	NEUTRALIZACE KYSELÝCH VOD VÁPENCEM A DOLOMITEM	85
7.4.	PŘÍKLADY NEUTRALIZACE ODPADNÍCH VOD.....	86
7.4.1	<i>Důlní vody .....</i>	86
7.4.2	<i>Odpadní vody z předúpravy kovových předmětů před jejich povrchovou úpravou .....</i>	86
7.5.	KONTROLA PROCESU NEUTRALIZACE.....	87

8. EXTRAKCE.....89

8.1.	EXTRAKČNÍ PROCES	89
8.2.	ČIŠTĚNÍ FENOLOVÝCH ODPADNÍCH VOD EXTRAKCÍ	93
8.2.1	<i>Postup extrakce s benzenem .....</i>	95
8.2.2	<i>Postup fenosolvanový .....</i>	95
8.2.3	<i>Postup Otto-Phenodest s difenylxylenylyfosfátem .....</i>	95
9.	STRIPOVÁNÍ	97
9.1.	STRIPOVACÍ PROCESY	97
9.2.	KINETIKA DESORPCE V DISKONTINUÁLNÍM PROCESU	97
9.3.	ODSTRANĚNÍ ORGANICKÝCH LÁTEK	98
9.3.1	<i>Odstranění fenolů .....</i>	100
9.4.	ODSTRANĚNÍ ANORGANICKÝCH LÁTEK	101
9.4.1	<i>Odstranění amoniaku .....</i>	101
9.4.2	<i>Odstranění sulfanu (sirovodíku) .....</i>	102
9.4.3	<i>Odstranění dalších plynných látek kyselého charakteru .....</i>	102
10.	SRÁŽECÍ REAKCE	105
10.1.	PROCESY SRÁŽENÍ	105
10.2.	SRÁŽENÍ TĚŽKÝCH KOVŮ	107
10.2.1	<i>Srážení jako hydroxidy .....</i>	107
10.2.2	<i>Srážení jako sulfidy .....</i>	109
10.3.	PŘÍKLADY ODSTRAŇOVÁNÍ TĚŽKÝCH KOVŮ SRÁŽENÍM	111
10.3.1	<i>Odpadní vody z povrchové úpravy kovů .....</i>	111
10.3.2	<i>Odpadní voda z výroby elektrochemických článků .....</i>	113
10.3.3	<i>Odpadní voda z tištěných spojů .....</i>	113
10.4.	SRÁŽENÍ ANIONTŮ	113
10.4.1	<i>Srážení fosforečnanů .....</i>	113
10.4.2	<i>Srážení kyanidů .....</i>	115
11.	REDOXNÍ REAKCE	117
11.1.	OXIDAČNÍ A REDUKČNÍ PROCESY	117
11.2.	OXIDAČNÍ LÁTKY	120
11.2.1	<i>Chlor a jeho sloučeniny .....</i>	120
11.2.2	<i>Oxid chloričitý .....</i>	123
11.2.3	<i>Ozón .....</i>	123
11.2.4	<i>Manganistan draselný .....</i>	124
11.2.5	<i>Peroxid vodíku .....</i>	124
11.3.	REDUKČNÍ LÁTKY	124
11.4.	OXIDAČNÍ POSTUPY ODSTRANĚNÍ KYANIDŮ	124
11.4.1	<i>Oxidace chlorem .....</i>	124
11.4.2	<i>Oxidace jinými oxidovadly .....</i>	125
11.5.	POUŽITÍ PEROXIDU VODÍKU	126

11.5.1	<i>Oxidace sulfidů</i>	126
11.5.2	<i>Oxidace fenolů</i>	126
11.6.	REDUKCE CHROMANŮ	127
12.	ADSORPCE	129
12.1.	ADSORPČNÍ ROVNOVÁHA	129
12.2.	KINETIKA ADSORPCE	130
12.3.	CHARAKTERISTIKA ADSORBENTŮ	131
12.4.	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ ADSORPCI	131
12.4.1	<i>Vliv adsorbátu a rozpouštědla</i>	131
12.4.2	<i>Vliv pH</i>	132
12.4.3	<i>Vliv teploty</i>	132
12.5.	ZPŮSOB POUŽITÍ ADSORBENTU	132
12.5.1	<i>Způsoby s dávkováním adsorbentu</i>	132
12.5.2	<i>Dynamická adsorpce</i>	133
12.6.	AKTIVNÍ UHLÍ	134
12.6.1	<i>Základní vlastnosti</i>	134
12.6.2	<i>Výroba aktivního uhlí</i>	135
12.6.3	<i>Formy aktivního uhlí a způsoby jeho použití</i>	135
12.6.4	<i>Adsorpce látek na aktivním uhlí</i>	137
12.6.5	<i>Regenerace aktivního uhlí</i>	139
12.6.6	<i>Použití aktivního uhlí pro čištění odpadní vody</i>	139
12.7.	POLYMERNÍ PRYSKYŘICE	142
12.7.1	<i>Adsorpce pesticidů</i>	143
12.7.2	<i>Adsorpce chlorovaných uhlovodíků</i>	143
12.8.	BENTONIT	143
12.9.	JINÉ ADSORBENTY	143
13.	IONTOVÁ VÝMĚNA	145
13.1.	VLASTNOSTI IONTOMĚNIČŮ.....	145
13.2.	DĚLENÍ IONEXŮ A NOSIČE FUNKČNÍCH SKUPIN	146
13.3.	HODNOCENÍ IONEXŮ A ZÁSADY JEJICH PROVOZU	148
13.3.1	<i>Frakční regenerace</i>	149
13.3.2	<i>Kontinuální proces</i>	149
13.4.	POUŽITÍ IONEXŮ VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ	150
13.4.1	<i>Změkčování vody</i>	150
13.4.2	<i>Deionizace vody</i>	150
13.4.3	<i>Zachycení kovů z odpadních vod</i>	150
13.4.4	<i>Čištění chromových galvanických lázní</i>	151
13.4.5	<i>Použití ionexů k neutralizaci kyselých a alkalických vod</i> ..	151
13.4.6	<i>Použití ionexů pro odstranění tenzidů</i>	152

14.	ČIŘENÍ.....	153
14.1.	ROZDĚLENÍ KOLOIDŮ A JEJICH STABILITA	153
14.2.	CHEMICKÁ PODSTATA ČIŘÍCÍCH PROCESŮ.....	155
14.2.1	<i>Anorganické koagulanty</i>	156
14.2.2	<i>Organické syntetické koagulanty</i>	158
14.2.3	<i>Přírodní flokulanty</i>	159
14.2.4	<i>Syntetické organické flokulanty</i>	160
14.3.	KOAGULAČNÍ PROCES.....	161
14.4.	POUŽITÍ KOAGULACE PRO ČIŠTĚNÍ PRŮMYSLYVÝCH ODPADNÍCH VOD	162
14.4.1	<i>Odpadní vody textilního průmyslu</i>	162
14.4.2	<i>Odpadní vody z výroby celulosy a papíru</i>	163
14.5.	KOMBINACE KOAGULACE S FLOTACÍ.....	164
14.6.	ELEKTROKOAGULACE	165
15.	ROZRÁŽENÍ STABILIZOVANÝCH EMULZÍ.....	167
15.1.	EMULZE STABILIZOVANÉ ANIONTOVÝMI TENZIDY	167
15.1.1	<i>Rozrážení emulzí stabilizovaných aniontovými tenzidy</i> ..	167
15.1.2	<i>Postupy rozrážení</i>	168
15.2.	EMULZE STABILIZOVANÉ NEIONTOVÝMI TENZIDY	168
15.2.1	<i>Postupy rozrážení emulzí</i>	169
15.3.	ČIŠTĚNÍ ALKALICKÝCH ODMAŠŤOVACÍCH KAPALIN	169
16.	TERMICKÉ ZPŮSOBY.....	171
16.1.	DESTILACE	171
16.2.	ODPAŘOVÁNÍ.....	171
16.3.	SPALOVÁNÍ.....	171
16.4.	ODPADY Z VÝROBY CELULOSY.....	172
16.4.1.	<i>Výroba celulosy</i>	173
16.4.2.	<i>Množství a složení odpadních vod z výroby celulosy</i>	173
16.4.3.	<i>Zpracování koncentrátů</i>	173
17.	BIOLOGICKÉ ČIŠTĚNÍ V ANAEROBNÍCH PODMÍNKÁCH.....	175
17.1.	POROVNÁNÍ AEROBNÍCH A ANAEROBNÍCH PROCESŮ.....	175
17.2.	MECHANIZMUS A MIKROBIOLOGIE ANAEROBNÍHO PROCESU.....	176
17.2.1	<i>Hydrolytické a fermentační mikroorganismy - acidogeneze a acetogeneze</i>	177
17.2.2	<i>Methanogenní mikroorganismy - methanogeneze</i>	178
17.3.	BIOCHEMIE TVORBY METHANU A REGULAČNÍ MECHANIZMY V ANAEROBNÍM PROCESU	178
17.3.1	<i>Regulační úloha vodíku při acidogenezi</i>	179
17.3.2	<i>Regulační úloha vodíku při acetogenezi</i>	179

17.3.3	<i>Regulační úloha methanogenních substrátů při methanogenezi</i>	180
17.3.4	<i>Regulační mechanismy anorganických akceptorů vodíku</i>	180
17.4.	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ METHANIZACI	181
17.4.1	<i>Vliv teploty</i>	181
17.4.2	<i>Vliv reakce prostředí</i>	182
17.4.3	<i>Vliv koncentrace mastných kyselin</i>	183
17.4.4	<i>Vliv složení substrátu a přítomnost inhibujících látek</i>	183
17.5.	KULTIVACE ANAEROBNÍ BIOMASY	186
17.6.	PROVOZNÍ PARAMETRY ANAEROBNÍCH REAKTORŮ	187
17.7.	KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ REAKTORŮ A JEJICH POUŽITÍ PŘI ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD	188
17.7.1	<i>Reaktory s biomasou v suspenzi</i>	189
17.7.2	<i>Reaktory s imobilizovanou biomasou - biofilmové reaktory</i>	191
17.7.2a	<i>Reaktory s pevnou náplní</i>	191
17.7.2b	<i>Reaktory s pohyblivou náplní - anaerobní diskový reaktor</i>	194
17.7.2c	<i>Reaktory s náplní ve vznosu</i>	194
17.7.3	<i>Reaktory s agregovanou biomasou a s kalovým mrakem</i>	197
17.7.3a	<i>Reaktory s kalovým ložem a vnitřním separátorem biomasy</i>	197
17.7.3b	<i>Reaktory s kalovým mrakem a externím separátorem biomasy</i>	199
17.7.3c	<i>Přepážkové a etážové reaktory</i>	201
17.7.4	<i>Hybridní reaktory</i>	202
17.8.	ZAPRACOVÁNÍ ANAEROBNÍCH REAKTORŮ	204
17.9.	VOLBA TYPU ANAEROBNÍHO REAKTORU	205
18.	BIOLOGICKÉ AEROBNÍ ČIŠTĚNÍ	207
18.1.	PRINCIP ČIŠTĚNÍ AKTIVACÍ	208
18.2.	TECHNOLOGICKÉ PARAMETRY AKTIVACE	209
18.3.	TYPY AKTIVACE	211
18.4.	AKTIVOVANÝ KAL	213
18.5.	PROVZDUŠŇOVÁNÍ AKTIVAČNÍCH NÁDRŽÍ	215
18.6.	NUTRIČNÍ PRVKY	217
18.7.	KVALITA BIOLOGICKY ČIŠTĚNÉ ODPADNÍ VODY	218
18.8.	PŘÍKLADY BIOLOGICKÉHO AEROBNÍHO ČIŠTĚNÍ PRŮMYSLYCH ODPADNÍCH VOD	219
18.8.1	<i>Odpadní vody farmaceutického průmyslu</i>	219

18.8.2	Odpadní vody z mlékáren.....	220
18.8.3	Odpadní voda z pivovarů.....	223
18.8.4	Odpadní vody z cukrovarů.....	224
18.8.5	Odpadní vody z výroby škrobu (bramborového).....	224
18.8.6	Odpadní vody ze zpracování kůže.....	225
18.8.7	Odpadní vody z výroby celulosy.....	226
19.	TECHNOLOGIE ZPRACOVÁNÍ KALŮ	229
19.1.	ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI KALU	229
19.2.	ZAHUŠŤOVÁNÍ KALU	235
19.2.1	Gravitační zahušťování.....	236
19.2.2	Flotace.....	237
19.2.3	Odstředivky.....	237
19.2.4	Sítopásové lisy	240
19.2.5	Rotační síta	240
19.3.	STABILIZACE KALU	241
19.3.1	Anaerobní stabilizace	241
19.3.2	Aerobní stabilizace	244
19.3.3	Chemická stabilizace.....	245
19.4.	ODVODŇOVÁNÍ KALU.....	245
19.4.1	Pásové lisy	248
19.4.2	Kalolisy	248
19.4.3	Dekantační odstředivky	249
19.4.4	Vakuová filtrace	250
19.4.5	Přirozené způsoby odvodňování na kalových polích a lagunách.....	250
19.5.	FINÁLNÍ ETAPY ZPRACOVÁNÍ KALU	250
19.5.1	Skládkování kalu	250
19.5.2	Spalování kalu.....	250
19.5.3	Zakomponování kalu do stavebních materiálů.....	250
19.5.4	Kompostování.....	251
19.5.5	Použití k hnojivým účelům	251
20.	LITERATURA	253